

جامعه

یادداشت

جهاد علیه کرونا ادامه دارد

	
<div><div> </div></div>	
این روزها آمار	
بیماری کرونا، هر روز رکورد می‌زند. افزایش ابتلا، شدت سرایت و مرگ‌ومیر، از اتفاقاتی است که این روزها برای شهروندان مشکل‌ساز شده است. حدود هشت ماه پیش که ویروس کرونا در کشور شایع شد، جوانان داوطلب و گروه‌های جهادی، خودجوش، وارد میدان شدند. آنها با ضدعفونی معابر و خیابان‌ها کارشان را شروع کردند و حتی برای کسانی که به کادر درمان نیز آستین بالا زدند.	
<div><div> </div></div>	
رئیس سازمان بسیج سازندگی	

هشت ماه پیش که ویروس کرونا در کشور شایع شد، جوانان داوطلب و گروه‌های جهادی، خودجوش، وارد میدان شدند. آنها با ضدعفونی معابر و خیابان‌ها کارشان را شروع کردند و حتی برای کسانی که به کادر درمان نیز آستین بالا زدند. گروه‌های جهادی با این که تجربه‌ای دربارۀ تولید ماسک نداشتند، خیاط‌خانه‌ها را راه انداختند و با تولید انبوه، باعث ایجاد تعادل در قیمت و درخواست‌ها شدند. در غربالگری بیماری در کنار تیم پزشکی کار کردند و در جبهه سلامت، همراه با کادر درمانی، به مبارزه با بیماری اقدام کردند.

در روزهای نخستین، ۸۰۰ هزار نیروی جهادی، وارد عرصه مبارزه با بیماری کرونا شدند. همه خدماتی که در موج اول بیماری کرونا و توسط نیروهای جهادی انجام شد، باعث شده است تا رهبر معظم انقلاب، بر همکاری دوبارۀ جهادگران تأکید کنند.

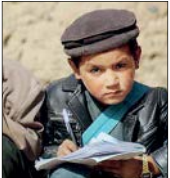
جهادگران از جنس خود مردم هستند و بدون بروکراسی به هموطن خود خدمت می‌کنند. به‌خاطر همین است که فعالیت آنها مورد استقبال قرار گرفته است.

بعد از تمام شدن موج اول و شروع موج دوم که شدت ابتلا و تعداد مرگ‌ومیر کاهش پیدا کرد، جهادگران نیز مانند خیلی‌های دیگر تصور کردند آتش کرونا فروکش کرده است. بنابراین بخشی از توان‌شان را در جبهه دیگری مانند کمک به کنش‌آوران برای برداشت محصول به کار گرفتند. حال اما با شروع موج سوم، نیاز است جهادگران دوبارۀ با تمام توان علیه کرونا اقدام کنند.

راه‌اندازی دوبارۀ قراگاه مبارزه با کرونا، ازجمله اقداماتی است که در موج سوم، از سرگرفته خواهد شد. جنس فعالیت جهادگران اما در موج سوم کرونا، با موج اول، متفاوت است. عمده فعالیت‌های جهادگران در غربالگری مردم خواهد بود. غربالگری خانه به خانه و صحبت با مردم و پایش بیماری، ازجمله کارهایی است که توسط جهادگران از امروز در دستورکار قرار می‌گیرد. اولویت دوم جهادگران، حضور در بیمارستان‌ها و انجام کارهای خدماتی بیمارستان‌هاست. همراهی با تیم پرستاری و پزشکی که حدود هشت ماه است فداکارانه تلاش می‌کنند، از جمله اولویت‌هاست. نکته مهم دیگر اما، آگادسازی، مردم است که با استفاده از ظرفیت نیروهای بسیج سازندگی، می‌تواند در شرایط مطلوب قرار گیرد. بسیج سازندگی در ۱۶۰ هزار رده، دفتر و کانون فعالیت دارد. جز این، ۲۴ هزار گروه جهادی وجود دارند و این‌س می‌تواند عمق روابط بین گروه‌های جهادی و بسیج سازندگی با مردم را نشان بدهد، نیرویی که از خود مردم برخاسته است، می‌تواند مردم را هم تشویق و همراه کند.

برای گروه‌های جهادی، برنامه‌ریزی‌های ویژه‌ای انجام گرفته؛ برنامه‌ریزی‌هایی که در حوزه تخصصی و ماموریتی آنها تعریف شده است. گروه‌های جهادی ۲۲ گروه تخصصی فعالیت می‌کنند که برای هرکدام ماموریت‌هایی متناسب با تخصص آنها، در نظر گرفته شده است. گروه دیگری از جهادگران وجود دارند که خدمات عمومی انجام می‌دهند و اولویت آنها این است که کارهای عمومی ازجمله آگاه‌سازی مردم را در پیش بگیرند و در غربالگری همراه با کادر درمان باشند.

تعدادی دیگری از گروه‌های جهادی گروه‌های عملیاتی هستند که ماموریت آنها تا مدتی پیش ضدعفونی کردن معابر بود و این روزها ماموریت‌شان به انتقال بیماران بد حال به بیمارستان‌ها تغییر پیدا کرده است. سامانه‌ای وجود دارد که افراد مبتلا به ویروس می‌توانند در آن ثبت‌نام کنند و گروه‌های جهادی عملیاتی با توجه به نیاز مردم، مایحتاج زندگی روزانه یا داروی آنها را تهیه کنند. خدماتی که برای انجام آنها، هیچ هزینه‌ای هم دریافت نمی‌شود. کمک مومنانۀ، تهیه اوراق و بسته‌های بهداشتی و درمانی برای خانواده‌های نیازمند ازجمله کارهای دیگری است که در قراگاه و توسط جهادگران انجام می‌شود.

۲۵۰ هزار دانش‌آموز اتباع، شاد نیستند

غلامرضا کریمی، رئیس مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور درباره ادامه تحصیل دانش‌آموزان اتباع خارجی از طریق شبکه شاد گفت: ۵۰۰ هزار اتباع خارجی در مدارس داریم که همه تحت پوشش آموزش هستند اما از نظر دسترسی به سامانه شاد، ۲۵۰ هزار نفر ابزار هوشمند ندارند که از سازمان‌های بین المللی درخواست کردیم بخشی را تهیه کنند. تاکنون ۳۰ هزار ابزار با هماهنگی سازمان ملل و کمیساریای عالی پناهندگان فراهم شده‌است. / جام‌چم‌دیلی

فرمانده کل قوا در دیدار حضوری با اعضای ستاد ملی مقابله با کرونا

بر لزوم اتخاذ تصمیم‌های قاطع و حاکمیتی در مبارزه با این بیماری تأکید کردند

نقشه راهبردی برای مهار کرونا

✎ شروع آشنای هر گزارشی درباره کرونا این روزها تکرار سوگ است و هشدار. یک هفته است که تعداد کشته‌های روزانه کرونا در ایران بالاتر از ۳۰۰ نفر است. البته این براساس روایت‌های رسمی است؛ چراکه برخی از اعضای ستاد ملی مقابله با کرونا می‌گویند حقیقت، پشت این آمار رسمی پنهان است؛ جایی که باید عدد رسمی را دوربرابر کرد. تصمیمات ستاد ملی مقابله با کرونا به درستی اجرایی نمی‌شود یا سازوکارش نیست یا اراده‌ای برای اجرای صحیح آن. جامعه پزشکی می‌گوید ستاد ملی مقابله با کرونا در اخذ تصمیم تعلل می‌کند و در اجرایش کم‌کاری. ستاد می‌گوید شهروندان خسته شده‌اند و به همان توصیه‌ها هم عمل نمی‌کنند. همه دنبال مقصردند، شهروندان، بی‌تدبیری دولت را و دولت بی‌توجهی شهروندان را مقصر شرایط پیش آمده می‌دانند. دراین میان رضا ملک‌زاده، معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌گوید: «۵۰ میلیون ایرانی مستعد ابتلا هستند و استفاده از ماسک بهترین واکنس است. کارشناسان دیگری هم معتقدند رعایت فاصله اجتماعی مهم‌ترین کاری است که باید از سوی شهروندان صورت بگیرد. روز شنبه اما رهبر معظم انقلاب در جلسه‌ای با حضور اعضای ستاد مقابله با کرونا به راهکارهایی که باعث کاهش هرچه سریع‌تر در روند شیوع کرونا می‌شود اشاره کردند و مسؤولان را به انجام این راهکارها توصیه کردند؛ جلسۀای که با قدرت‌داری روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نیز همراه شد. چند ساعت پس از این جلسه، مصوبات تازه‌ای ازسوی ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام شد، از دورکاری ۵۰ درصدی کارکنان دولت گرفته تا فهرستی تازه از مشاغلی که در هفته پیش رو تعطیل خواهند بود. در بیانات رهبر انقلاب اما توصیه‌های کاربردی بسیار دیگری هم وجود دارد که عمل به آن می‌تواند از طغیان فراگیری این روزها بکاهد و البته که مرهمی باشد بر آذم این روزهای درمان این سرزمین. توصیه‌هایی با محوریت «اولویت سلامت مردم».

مهثم اسماعیلی

جامعه

استفاده از ماسک بهترین واکنس است. کارشناسان دیگری هم معتقدند رعایت فاصله اجتماعی مهم‌ترین کاری است که باید از سوی شهروندان صورت بگیرد. روز شنبه اما رهبر معظم انقلاب در جلسه‌ای با حضور اعضای ستاد مقابله با کرونا به راهکارهایی که باعث کاهش هرچه سریع‌تر در روند شیوع کرونا می‌شود اشاره کردند و مسؤولان را به انجام این راهکارها توصیه کردند؛ جلسۀای که با قدرت‌داری روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نیز همراه شد. چند ساعت پس از این جلسه، مصوبات تازه‌ای ازسوی ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام شد، از دورکاری ۵۰ درصدی کارکنان دولت گرفته تا فهرستی تازه از مشاغلی که در هفته پیش رو تعطیل خواهند بود. در بیانات رهبر انقلاب اما توصیه‌های کاربردی بسیار دیگری هم وجود دارد که عمل به آن می‌تواند از طغیان فراگیری این روزها بکاهد و البته که مرهمی باشد بر آذم این روزهای درمان این سرزمین. توصیه‌هایی با محوریت «اولویت سلامت مردم».

اولویت؛ سلامت مردم

کرونا تنها سلامت بشر را تهدید نمی‌کند، آنچه تجربه گذران زندگی در دوران کرونا- در ۹ ماه اخیر به همگان آشکار کرده شیوع این بیماری، پیامدهای مختلف دیگری هم دارد؛ از پیامدهای بسیار اقتصادی و معیشتی گرفته تا مشکلات امنیتی که پیوست به کرونا شده است. همین تجربه هم نشان می‌دهد احتمال تعارض جنبه‌های سلامت محور، امنیتی و اقتصادی کرونا کم نبوده است اما رهبر معظم انقلاب در این رابطه تأکید کردند «از آنجا که جنبه‌های امنیتی و اقتصادی نیز نشأت گرفته از همین بیماری است، بنابراین اصل و اولویت در تصمیم‌گیری‌ها، سلامت مردم است.» روسای دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی سراسر کشور در نامه‌ای به این خواسته رهبر انقلاب لبیک گفته‌اند. «بار دیگر در پاسخ به ندای وحدت‌بخش و روحیه‌آفرین رهبری معظم، عزم راسخ خود و همکاران سختکوش و ایثارگر در تمامی رده‌ها را برای صیانت از سلامت مردم اعلام می‌کنیم.»

برخورد جدی با متخلفان

توصیه مهم دیگر رهبر معظم انقلاب معطوف به تغییر نگاه به تخلفات صورت گرفته در این ماجراست. «لزوم تصویب جرایم سختگیرانه برای افرادی که مرتکب تخلفات بزرگ از ضوابط بهداشتی می‌شوند» یکی از توصیه‌های ایشان به اعضای ستاد ملی مقابله با کرونا بود. توصیه‌ای معطوف به تغییر نگاه ارشادی به متخلفان به نگاهی تنبیهی برای آنها. توصیه‌ای که خواسته افکار عمومی هم بوده است و به نوعی مورد مطالبه آنها هم قرار گرفته است. تأپیش از این مسؤولان تصمیم‌گیر توصیه به رعایت پروتکل‌ها داشتند و در حالی که بسیاری از شهرهای بزرگ با بحران فراگیری ویروس رو به رو بودند بسیاری معتقد بودند توصیه به تنهایی کارگشا نیست. پس از آن دولت از تصویب جرایمی برای تخلفاتی همچون عدم استفاده از ماسک حرف زد، اما سازوکار اجرایی آن مهیا نبود و این تهدید دولت هم تأثیری نداشت. شریف مطوف، کارشناس مدیریت بحران معتقد است؛ «فراهم نبودن سازوکار اجرایی چنین تصمیماتی به اعتماد عمومی هم لطمه می‌زند، به این مفهوم که تهدید به جریمه و عمل نکردن به آن به هر دلیلی باعث بی‌اعتمادی عمومی به تصمیمات بعدی ستاد خواهد بود.» دولت اما دیروز اعلام کرده است «قطعاً در سختگیری جریمه‌ها بیشتر اهتمام خواهیم داشت.» و از سوی دیگر رئیس پلیس تهران گفته «راندگانی که ماسک نزنند ۱۰۰ هزار تومان و هر سرنشین نیز ۲۰ هزار تومان جریمه خواهد شد.»

شرایط استفاده از بخاری تاکسی‌های پایتخت در زمان کرونا

علیرضا قنادان، مدیرعامل سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی تهران با بیان این‌که هوای داخل خودرو باید به‌صورت مداوم تهویه شود، گفت: شرط نخست استفاده از سیستم سرمایشی و گرمایشی خودرو در دوران کرونایی باز بودن پنجره‌هاست. البته قرار دادن حالت سیستم گرمایشی یا سرمایشی روی تهویه خارجی نیز مهم است. تهویه داخلی سبب چرخش هوای داخل کابین تاکسی می‌شود و تهویه خارجی هوای خارج از تاکسی را به خودرو وارد می‌کند. / جام‌چم‌دیلی

استفاده از ظرفیتی به نام بسیج

وضعیت کنونی در راه مقابله با کرونا بارها با روزهای دفاع مقدس شبیه‌سازی شده است، مصادیق این شباهت هم آن قدر هست که نیاز به تکرار نباشد. یکی از این مصادیق اما روحیه داوطلبانه‌ای است که میان قشرهای مختلف جامعه از ابتدای شیوع این ویروس نمود داشته است. رهبر انقلاب اسلامی هم با اشاره به حضور پر شمار نیروهای داوطلب در ماه‌های اول شیوع بیماری و خدمات مؤثر آنان همانند کمک به پرستاران، ضدعفونی کردن دستگاه‌ها و معابر، راهنمایی خانواده‌ها و کمک به افراد سالمند، استمرار این فعالیت‌ها را مورد تأکید قرار دادند و از نیروهای داوطلب مخلص و جوانان مؤمن و صالح خواستند بار دیگر وارد میدان شوند. اما این توصیه وقتی محقق می‌شود که بتوانیم از ظرفیت بالای مساجد و بسیج استفاده کنیم. شریف مطوف، استاد دانشگاه معتقد است شیوه‌های پیشگیری محله‌محور به واسطه اعتماد عمومی اهالی یک محله می‌تواند تأثیر بسیار و بهتری داشته باشد. او می‌گوید نیروهای بسیج و انتظامی البته با محوریت توصیه‌های وزارت بهداشت می‌توانند روند مهار را در اوضاع کنونی تسریع کنند.

با فروکش کردن موج اولیه کرونا بسیاری، از جمله گروه‌های جهادی به تصور پایان گرفتن فراگیری، تمرکز اصلی فعالیت‌شان را به دیگر کمبودهای جامعه گذاشتند اما حالا با وضعیت کنونی مسیر فعالیت‌های داوطلبانه آنها تغییر می‌کند. شنشانه‌های این تغییر هم از همین امروز آشکار است، ۲۵۰ گروه جهادی تنها در استان مرکزی به این واسطه سازماندهی شده‌اند و آن‌طور که مسؤول سازمان بسیج سازندگی سپاه قدس گیلان می‌گوید ۱۰۶۸ گروه جهادی در قالب ۱۳ هزار و ۱۹۰ نفر برای مقابله با کرونا در استان فعال هستند.

دولت الکترونیک، تنها راه فاصله‌گذاری

«دولت الکترونیک» همواره کاربری جذابی برای سیاستمداران در میان وعده‌های انتخابی داشته است. اما اغراق نیست بگویم این کاربری تنها به عنوان ترکیبی تزئینی در این گفته‌ها استفاده می‌شده است و حالا لزوم وجود چنین کاربری بیش از پیش حس می‌شود. رهبر معظم انقلاب هم در بیاناتاشان «افزایش خدمات الکترونیک» و «به حداقل رساندن مراجعات به دستگاه‌های اجرایی» را توصیه کرده‌اند. نکته‌ای که به باور مهدی زارع، کارشناس مدیریت بحران باعث کاهش تجمع و کند شدن چرخه سرایت است. او به جام‌جم در این رابطه می‌گوید: «در چنین شرایطی، بالا بردن کیفیت و توسعه زیرساخت‌های اینترنتی، تنها راهکار برای اجرایی شدن فاصله‌گذاری اجتماعی و دورکاری شأغلان است. در واقع، استفاده از ظرفیت‌های آنلاین مشاغل، همان چیزی است که با وجود همه کم و کاستی‌هایش باید به هر نحوی شده، اجرا شود تا به هدف‌مان که دورکاری و در نهایت فاصله‌گذاری اجتماعی است برسیم.»

شناسایی سریع مبتلایان

از همان ابتدای شیوع کرونا در ایران حرف از روش‌های شناخت مبتلایان بود و آن‌طور که کارشناسان این حوزه می‌گویند در ابتدا مهم‌ترین راه برای مهار سرایت همین نکته است. حالا هم این نکته متخصصان بخشی از توصیه‌های رهبر معظم انقلاب است. این‌که اگر در چند روز اول مبتلایان شناسایی و برای معالجه آنها اقدام شود، مرگ و میر کاهش چشمگیری خواهدداشت. این در حالی است که بدانیم ایران در شاخص تعداد آزمایش کرونا نسبت به جمعیت از متوسط جهانی بسیار پایین‌تر است. مسعود یونسیان، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به جام‌جم می‌گوید: «رتبه ما در تعداد آزمایش کرونا نسبت به جمعیت ۱۱۳ است به این معنا که ما در این شاخص از متوسط جهانی خیلی پایین‌تر است.» رتبه ما در حالی در این حوزه بسیار پایین است که به گفته او ایران در تعداد موارد ابتلا رتبه سیزدهم و در تعداد آزمایش‌های کرونا رتبه هجدهم را به خود اختصاص داده‌است.

بسته‌های حمایتی و آسیب‌دیدگان کرونا

معیشت مردم در بحبوحه فراگیری از مهم‌ترین چالش دولت‌ها در راه مقابله با ویروس کرونا بوده‌است. آمارهای رسمی از شش میلیون شغلی حکایت می‌کند که از ابتدای فراگیری کرونا در ایران از بین رفته‌است، مشاغلی که در میانه تحریم‌های ظالمانه و تورم افسارگریخته به مثابه تهدید فروپاشی یک طبقه اجتماعی در ایران است. توصیه مهم دیگر رهبر معظم انقلاب در جلسه دیدار با اعضای ستاد ملی مقابله با کرونا معطوف به این نکته است. ایشان فرمودند «دولت باید بسته‌های حمایتی را در نظر بگیرد، ضمن آن‌که خیرین و مردم نیز باید وارد میدان شوند و به کمک این افراد بیایند، چراکه این کار جزو بهترین کارها و برترین وسایل نزدیک شدن به خداست.» این نکته وقتی مهم‌تر است که در فهرست تازه منتشرشده از مشاغل مشمول محدودیت‌های کرونایی تعداد بسیار بیشتری از مشاغل شامل این محدودیت‌ها قرار گرفته‌اند. دیروز اما عباس گوردزی، نایب‌رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس، از تصویب و اجرای طرح تأمین کالاهای اساسی که نمایندگان در صحن با بررسی اولویت‌دار آن موافقت کرده‌بودند، به عنوان گامی اساسی در جهت حمایت از آسیب‌دیدگان از شرایط شیوع کرونا یاد کرد. ولی اسماعیلی دیگر عضو کمیسیون اجتماعی مجلس هم از تشکیل جلسه این اعضا با وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی پس از تأکیدات رهبر معظم انقلاب خبر داده و گفته‌است «تصمیماتی را برای افرادی که از خدمات بیمه بیکاری محروم مانده‌اند و نحوه تأمین اعتبارات لازم برای تسریع روند پرداخت حقوق بیکاری به آنها اتخاذ خواهند کرد.»

محدودیت سفر با اقناع مردم

محدودیت در سفر یکی از چالش‌های مهم در رابطه با مهار کرونا بوده‌است، بی‌توجهی بخشی از شهروندان به این توصیه و البته ناکارآمدی در نظارت و برخورد با متخلفان در این راه باعث شده‌است هر جا تعطیلات و سفر شهروندان رونق گرفته شیب ابتلا و مرگ و میرها به شکل معناداری بالاتر رفته‌است. این موضوع هم بخشی از توصیه‌های رهبر معظم انقلاب در دیدارشان با اعضای ستاد ملی مقابله با کرونا بود. ایشان در بخشی از بیاناتشان فرمودند: «کنترل دقیق مبادی ورودی کشور، محدودیت ترددهای غیرضرور بین شهر به همراه اقناع مردم و اعمال سختگیرانه ضوابط در ناوگان حمل و نقل شهری و محیط‌های عمومی، از جمله مصادیق محدودیت‌هاست که مسؤولیت اصلی اجرا و نظارت، با شورای امنیت کشور و نیروی انتظامی است.» برخی تعلل دولت در تعطیلی برخی شهرها از جمله تهران را مربوط به افزایش همین سفرها می‌دانستند که البته تجربه نشان داده‌است این تعلل براه هم نبوده‌است. از الهام‌امینی کارشناس مدیریت بحران درباره تأثیر سفرها می‌پرسم. او به جام‌جم می‌گوید: «گسترش کالبدی شهرها در ایران باعث شده‌است استانداردهای لازم در بسیاری از شهرها اجرا نشود. یکی از آن استانداردها که قربانی این گسترش کالبدی شده نبود کنترل بر مبادی ورودی و خروجی شهرهاست.» مسعود مردانی، عضو کمیته علمی ستاد ملی مبارزه با کرونا هم به جام‌جم می‌گوید: «دولت حتماً باید با اعمال محدودیت‌های شدید در جاده‌ها از انجام سفرهای غیرضروری در تعطیلات جلوگیری کند.»